

50.0403 – גיוס אמצעים לצה"ל

סיווג הביטחוני של הפקודה עודכן במרץ 2019

הגדרות

1. בפקודה זו:

- א. **החוק** – חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התשמ"ז-1987.
- ב. **יחידה צבאית** – יחידה בצה"ל אשר תוקנן לה ציוד מגויס לצורך מילוי משימתה.
- ג. **פוקד** – אדם שמינה שר הביטחון כפוקד מכוח החוק.
- ד. **מפקד מוסמך** – פוקד וכן אדם שפוקד הסמיכו בכתב, לפי חוק, להיות מפקד מוסמך.
- ה. **ציוד** – כלי תחבורה, ציוד הנדסי, מתקנים, כהגדרתם בחוק.
- ו. **כלי תחבורה** – כלי רכב, רכבות, כלי שיט, כלי טיס, ממונעים או לא ממונעים לרבות נגררים וחלקי עזר של כל אחד מאלה.
- ז. **ציוד הנדסי** – טרקטורים, מכונות חפירה, חציבה, בנייה, הרמה או העמסה וכן ציוד הנדסי אחר וחלקי עזר של כל אחד מאלה, (להלן "צמ"ה").
- ח. **חלקי עזר** – חלקי ציוד, חלקי חילוף, ציוד עזר, ציוד מחובר ואבזרים אחרים, וכן ספרות מקצועית ומידע אחר להפעלה ולאחזקה של כל אחד מאלה.
- ט. **מתקנים** – נכסים ששר הביטחון הכריז שיש צורך לגייסם לפי סעיף 8 לחוק, ואלה הם: מתקני חשמל, קשר, רפואה, מטרולוגיה, מחשבים וחלקי חילוף לכל אחד מאלה, בתי מלאכה, מוסכים, מעבדות, מחסנים ובתי מסחר לחלפים, מכונות, מנועים, משאבות, מכשירים, וכלים לייצור או לתיקון של כל אחד מאלה, מוצרים ומצרכים אחרים המשמשים או עשויים לשמש את הצבא.
- י. **מרכז לאו"ם** – המרכז לגיוס אמצעים ולריתוק משקי – גוף מטה מקצועי מטכ"לי בתחום גיוס הציוד בצה"ל, האחראי לרכז את הדרישות לגיוס ציוד במצבי שח"ם (שגרה, חירום ומלחמה), לכתוב פקודות והוראות בתחום ולהטמיען ועוד.
- יא. **ציוד רשום** – כלי תחבורה או ציוד הנדסי שעבר הליך רישום ציוד, הוערך וגויס במרכז לאו"ם, לפי סעיף 3(א) בחוק.

כללי

2. החוק מקנה לצה"ל סמכות לעשות שימוש בציוד אזרחי לטובת משימה צבאית והוא הבסיס המשפטי לגיוס ציוד לצה"ל. החוק מבטא את האיזון בין זכויות הקניין של הפרט ובין צורכי החירום של צה"ל והמשק האזרחי.

המטרה

3. מטרת פקודה זו לקבוע כללים לניהול מערך האמצעים המגויסים בצה"ל, לפי החוק.

4. רישום הצידוד כהגדרתו בחוק והזנתו במערכת הממוחשבת ייערכו בשיטה שיקבע מרכז לאו"ם.

גיוס ציוד

5. על פי סעיף 7 לחוק, אפשר לגייס ציוד רשום לצורכי תרגיל, אימון, כוננות, פעילות מבצעית ופעילויות אחרות. כן אפשר לפי סעיף 8 לחוק לגייס גם ציוד לא רשום אם שר הביטחון הכריז בצו על הצורך לגייס ציוד, כולו או מקצתו, אם שוכנע שביטחון המדינה מחייב זאת.

6. נדרש גיוס ציוד רשום לצורך פעילות מבצעית מכוח סעיף 7 לחוק או אם נדרש גיוס ציוד על פי צו שר הביטחון מכוח סעיף 8 לחוק, יעביר אמ"ץ למרכז לאו"ם באמצעות חטיבת הלוגיסטיקה דרישה מתאימה ויפרט את המטרה שלשמה נדרש גיוס הציוד, סוג הציוד הנדרש, כמותו, ומשך הזמן שבו נדרש הציוד לטובת המשימה הצבאית.

7. מרכז לאו"ם יפעל לגייס את הציוד, על פי התקן שנקבע בעבור היחידה הצבאית ולפי דרישת אמ"ץ.

8. צו גיוס לבעל ציוד רשום לצורך תרגיל, כוננות או אימון יישלח על ידי פוקד 14 ימים לכל הפחות לפני מועד הגיוס. בהסכמת בעל הציוד או באישור מפקד מרכז לאו"ם שיינתן במקרים מיוחדים, אפשר לשלוח צו גיוס לבעל הציוד בהתראה קצרה יותר. באימון או בתרגיל חריג (כגון תרגיל פתע או גיוס ציוד למשך מעל 24 שעות), יידרש גם אישור מאמ"ץ.

9. הציוד המגויס ירוכז באתרי גיוס. בעת גיוס הציוד יתועד מצבו על ידי צוותי תיעוד שיוקמו באתרי הגיוס כדי שיהיה אפשר להעריך נזקים שנגרמו מן השירות בעת שחרור הציוד. מפקד מרכז לאו"ם רשאי לתת הוראות בדבר היקף התיעוד לאחר שבחן, בין השאר, את אופי הציוד ואת הדחיפות בהבאתו ליחידות צה"ל.

10. בזמן שגרה, בשנה קלנדרית לא יגויס ציוד לשירות לתקופה העולה על 14 יום. לא יגויס ציוד לשירות בשנית באותה שנה, אם קיים ציוד אחר מאותו סוג המוצב באחת מיחידות הפיקוד, אשר לא גויס באותה שנה.

ניפוק הציוד ליחידות

11. הציוד המגויס יסומן לפני ניפוקו באמצעות תווית ציוד מגויס (צ"מ) אשר ידביקו על השמשה הקדמית והאחורית של הציוד צוותי התיעוד באתרי הגיוס.

12. בעת ניפוק כלי רכב ימסור מרכז לאו"ם לנציג היחידה ערכת מסמכים וחפצים שתכלול את הפריטים המפורטים בנספח א לפקודה זו.

13. באחריות היחידה הצבאית שנופק לה הציוד להוביל את הכלים מאתרי הגיוס.

השימוש בציוד המגויס ביחידה הצבאית

14. דין הציוד המגויס כדין ציוד צבאי לכל דבר ועניין. אי לכך חלות עליו פקודות הצבא החלות על ציוד צבאי אחר, לרבות פעולות אחזקה נדרשות, הטיפול המונע, בטיחות בדרכים והוראות שימוש בכלי רכב צבאיים, טיפול ברכב לאחר תאונות דרכים, רישיון נהיגה צבאי וכד'.

15. פוקד או מפקד מוסמך יהיה רשאי לאשר בכתב לעשות שינויים באמצעים המגויסים כגון: לצבוע את הציוד בצבע שונה מצבעו המקורי, לקדוח בו, לחוררו, לךתכו ולערוך בו התאמות כגון חיבור או התקנת התקן

בלמ"ס

.50.0403

הוראות הפיקוד העליון 2 פברואר 1986

מסוג כלשהו, לרבות קיבוע מכשיר טלפון, מכשירי קשר או התקן תדלוק ובלבד שהשינויים אינם פוגעים בשימוש הסביר בצידוד. אסור לערוך את השינויים האלה אם לא ניתן אישור בכתב.

16. פוקד או מפקד מוסמך רשאי להורות כי התקן שהותקן כאמור לעיל, לא יוסר גם לאחר תום תקופת הגיוס.
17. ציוד מגויס ישמש לייעוד ולמטרה שלשמה גויס. הפעלת הציוד תהיה רק ע"י בעלי תפקיד שלהם רישיון נהיגה המתאים לסוג הרכב, לפי הדין.
18. אין לנסוע מחוץ למסגרת התפקיד בצידוד מגויס. לפי פ"מ 33.0209 "נטיעה מחוץ למסגרת התפקיד", שימוש בצידוד זה בשעת חירום ומלחמה, לצורך נטיעה ממקום השירות למקום המגורים ובחזרה, ייעשה באישור מפקד בדרגת סא"ל, באמצעות הטופס המצוי בנספח ד' לפ"מ 33.0209.

זיכוי הציוד המגויס

19. חטיבת הלוגיסטיקה באט"ל תפיץ פקודת זיכוי לפיקודים שלטובתם גויס הציוד. בפקודה יפורטו, בין היתר, מועד החזרת הציוד ומיקום הזיכוי. מרכז לאו"ם יאכוף את מילוי הפקודה ויורה לפיקודים כיצד לזכות את היחידה על הציוד המגויס.
20. יחידות הצבא יזכו את הציוד המגויס באתרי הגיוס של הרכב או בחניונים פיקודיים לריכוז כלי הצמ"ה והכול על פי פקודת הזיכוי של מרכז לאו"ם. זיכוי הציוד, משמעו החזרת כל המסמכים, הרישיונות, המפתחות וכל הציוד השייך לרכב שניתנו בעת ניפוקו. לפני זיכוי הציוד תבדוק היחידה כי הציוד נקי, וכי לא הושארו בו צל"ם צבאי, תחמושת, מפות, מכשירי קשר או כל ציוד צבאי אחר.
21. טרם השבת הציוד לבעליו, יתעד מרכז לאו"ם את הציוד.
22. אם הוסב נזק לציוד או נגרם לו חוסר – תפעל היחידה הצבאית על פי פ"מ 52.0301 "טיפול בחוסר באפסניה או בנזקיה".

שחרור הציוד לבעליו

23. מרכז לאו"ם ישיב את הציוד שגויס לבעליו או לנציגו מיופה כוחו. תשלום דמי שימוש לבעלי ציוד שגויס, לצורכי תרגיל, כוננות, אימון או פעילות מבצעית ישולם באמצעות מרכז מופ"ת, על פי המחירון הקבוע בצו רישום ציוד וגיוסו לצבא ההגנה לישראל (שיעור דמי שימוש בצידוד המגויס), התשס"ב-2011, ובהיעדר מחירון רלוונטי – על פי המחיר שיקבע שמאי על פי הוראות סעיף 18(ג) לחוק.
24. מרכז מופ"ת יעביר לבעלי הציוד דברי הסבר המפרטים את הרכב התשלום, את סעיפיו ואת המען שאליו יוכלו לפנות אם ברצונם לברר דבר מה בקשר לתשלום.
25. אם נגרם נזק לציוד, יבהיר מרכז לאו"ם לבעל הציוד כיצד יש לתקנו או כיצד יקבל פיצוי כספי, לפי הוראות משהב"ט 93.01 – ציוד מגויס בשע"ח – טיפול בתביעות נזיקין והנחיות משרד הביטחון-חטיבת התביעות והביטוח.
26. הציוד ישוחרר באתרים שיקבע מרכז לאו"ם.
27. שוחרר ציוד המחייב הובלה – באחריות היחידה הצבאית להוביל את הציוד למקום כפי שביקש בעל הציוד, אלא אם ביקש להובילו בעצמו ולדרוש החזר ממשרד הביטחון.

בלמ"ס

פטור מחובת גיוס לצה"ל בשגרה ובחירום – ועדה לשחרור ציוד

28. בעל ציוד המבקש לשחרר את הציוד שבבעלותו מחובת גיוס יגיש בקשה מנומקת בכתב לוועדה לשחרור ציוד שהרכבה קבוע בחוק. הוועדה תתכנס בראשות מפקד מרכז לאו"ם באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה לפחות שלוש פעמים בשנה.
29. הוועדה תמליץ לפני ראש חטיבת הלוגיסטיקה באט"ל אשר הוסמך על יד ראש אט"ל, לאשר את הבקשה לדחותה או לאשרה בתנאים מסוימים.
30. בעת בחינת בקשת שחרור ציוד השייך לחברות המוגדרות כ"מפעלים חיוניים" כהגדרתם בחוק שירות העבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967, תבחן הוועדה את המשימה שעל המפעל לבצע בחירום מול המשימה המיועדת לציוד בצה"ל.
31. בעת בקשת לשחרור ציוד השייך לאדם פרטי תשקול הוועדה את נסיבותיו האישיות של המבקש כפי שהוצגו לה, כגון מצבו הרפואי, האם הוא ממשפחה שכולה, האם הוא נכה צה"ל, האם בן משפחתו חולה, האם הוא בעל משפחה מרובת ילדים. כן תבחן הוועדה נסיבות משקיות כפי שיוצגו לה, כגון האם האדם הוא בעל משק חקלאי, האם הוא ממלא תפקיד בשירות הביטחון או בארגון חירום הדורש ממנו להשתמש ברכב המגויס וכד'.
32. בעלי ציוד יהיו רשאים להגיש לוועדה בקשה לעיון חוזר על החלטת ראש חטיבת הלוגיסטיקה, בתוך 45 ימים מיום קבלת החלטת ראש חטיבת הלוגיסטיקה, אם היה שינוי מהותי בנסיבותיה של הבקשה, אם התגלו עובדות מהותיות חדשות או אם הועלתה לפני הוועדה הנמקה המעוררת חשש של ממש לעיוות או להיעדר סבירות בהחלטת הוועדה.
33. לא התקיימו התנאים המנויים דלעיל, הוועדה לא תדון בבקשה, אלא בחלוף שנתיים ממועד הדיון הראשון. על אף האמור לעיל, ראש חטיבת הלוגיסטיקה באגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה רשאי להורות לכנס את הוועדה לדיון מיוחד בבקשה לעיון חוזר.
34. פרסום נוהל הוועדה לשחרור ציוד, כפי שיעודכן מעת לעת, יובא לידיעת הציבור באמצעות אתר המרשתת של אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה ובאמצעי הפרסום המקובלים לפקודות הצבא ולהנחיותיו המנהליות.
35. סדרי העבודה של הוועדה וסדרי הדיונים בה, קבועים בנספח ב לפקודה זו.

נדכון נספחים

36. הנספחים לפקודה זו יתוקנו בנוהל מקוצר, בלא סבב הערות וחתימות כאמור בהפ"ע 1.0102, ע"י אט"ל-רח"ט הלוגיסטיקה, ובאישור מפצ"ר-יעח"ק ואג"ת-ח"פ בלבד.

בלמ"ט

.50.0403
הוראות הפיקוד העליון 2 פברואר 1986

נספח א

ערכת מסמכים וחפצים

1. בעת ניפוק כלי רכב, תימסר לנציג היחידה ערכת מסמכים וחפצים ובה הפריטים האלה:
  - א. מפתחות הרכב;
  - ב. קוד הנעילה של הרכב;
  - ג. רישיון צבאי של הציוד המגויס (טופס 1640);
  - ד. ספר ציוד מגויס (טופס 1760);
  - ה. כרטיס עבודה (טופס 1321 לרכב בלבד);
  - ו. דו"ח על תאונת דרכים (טופס 1324);
  - ז. 15 ליטר (תלושי דלק) לכלי רכב בלבד;
  - ח. טופס ניפוק 1003.

בלמ"ט

נספח ב

ועדה לשחרור ציוד מחובת גיוס

ועדה לשחרור ציוד

1. הוועדה תמליץ בפני ראש חטיבת הלוגיסטיקה לאשר בקשה לשחרור ציוד מחובת גיוס, לדחותה או לאשרה בתנאים מסוימים.
2. להלן רשימת חברי הוועדה:

מס'ד	גוף	תפקיד הנציג	מהות התפקיד
1.	מרכז לאו"ם	מפקד המרכז	יושב ראש הוועדה
2.		רמ"ד הריתוק המשקי	מזכיר הוועדה, ממונה על בדיקת הבקשות הבקשות המועלות לדיון בוועדה והכנתן.
3.		רמ"ד את"ץ	נותן המלצה מקצועית לגבי השפעת הבקשות על כשירות סד"כ הציוד המגויס של צה"ל.
4.	נציג רח"ל	ר' חס' משרדי התשתיות	נותן המלצה כיצד לתעדף הקצאת אמצעים בין משרדי הממשלה במקרה של התמודדות על אותו משאב
5.	נציג שר הביטחון	נציג היח' לשע"ח באמו"ן	מרכז את הבקשות לשחרור מחובת גיוס של מפעלים למערכת הביטחון ומגישן לוועדה.
6.	נציג שר התחבורה	נציג	אחראי לרכז את נתוני מצאי ציוד במפעלים חיוניים ולבדוק אותם.
7.	נציג חב' "נתיבי ישראל"	נציג	מרכזים את הבקשות לשחרור מחובת גיוס של המפעלים שבאחריותם ומגישים אותם לוועדה.
8.	נציג שר הכלכלה	נציג	
9.	נציג שר החקלאות	נציג	
10.	נציג שר הבריאות	נציג	
11.	נציג שר הפנים	נציג	
12.	נציגי שרים אחרים לפי תחומי העניין		

3. חברי הוועדה ישאו מינויים רשמיים מטעם משרדיהם.

הציוד אשר יידון בוועדה

4. בקשה לשחרור ציוד השייך לחברות המוגדרות כ"מפעלים חיוניים" כהגדרתם בחוק שירות העבודה בשעת-חירום, התשכ"ז-1967 תוצג בוועדה ע"י נציגי משרדי ממשלה הרלוונטיים.
5. בקשה לשחרור ציוד השייך לחברות שאינן מנויות בסעיף 4 לעיל או ציוד בבעלות פרטית יגישו לוועדה בעלי הציוד, באמצעות ירמ"מים, שאליהם מקושר הציוד.
6. בקשות לשחרור ציוד השייך לעמותות, לארגונים הומניטריים וכד' יוגשו ישירות לוועדה.

עדכון בעל הציוד בדבר החלטות הוועדה

7. עדכון בעלי הציוד ייעשה לאחר החלטת ראש חטיבת הלוגיסטיקה.

8. ציוד השייך למפעלים חיוניים – מדור הריתוק המשקי יפיק תעודות ריתוק לכל הציוד ששוחרר, התעודות יחולקו למשרדי הממשלה שאליהם מרותקים המפעלים.
9. ציוד השייך לבעלים פרטיים – מדור הריתוק המשקי יפיק מסמך כתוב בדבר החלטת ראש חטיבת הלוגיסטיקה. החלטה זו תישלח למבקש. קצין הירמ"ס אחראי ליצור קשר טלפוני עם המבקש ולעדכן אותו בדבר החלטה בעניינו.

פעילות הוועדה בעת חירום

10. בדרך כלל הוועדה תתכנס בכל 24 שעות; החליט מפקד מרכז לאו"ם כי הוועדה צריכה להתכנס במועדים אחרים, תתכנס הוועדה לפי החלטתו ובתדירות שיקבע.
11. הרכב הוועדה בחירום: יו"ר הוועדה, נציג רח"ל ונציגי הרשויות הרלוונטיות לבקשות המועלות.
א. אופן הגשת הבקשות לוועדה הוא כפי שמוגדר בפקודה זו.
ב. במקרה של נתק תקשורת רשתית (צהלנט, מרשתת-אינטרנט), מסמכים יתקבלו באמצעות פקס או באמצעות הגשה ידנית (פיזית); אם אי אפשר למסור ידנית את המסמכים יהיה אפשר לערוך התייעצות או לשמוע את הטענות בוועדה באמצעות טלפון, ועל ידי העברת מסמכים חתומים או מאמתים הנדרשים לעבודת הוועדה באמצעות רצים, בפקס או בדרכי תקשורת אחרות.

פרסום

12. פרסום נוהל הוועדה לשחרור ציוד, כפי שיעודכן מעת לעת, יובא לידיעת הציבור באמצעות אתר המרשתת של אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה ובאמצעי הפרסום המקובלים לפקודות הצבא ולהנחיותיו המנהליות.